

Čtvrtletní přehled za říjen až prosinec a celkový vývoj za rok 2011

Zahraníční obchod České republiky

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu (vč. dopočtů) dosáhl ve čtvrtém čtvrtletí roku 2011 obrát zahraničního obchodu v běžných cenách 1 441,5 mld. Kč, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 97,3 mld. Kč, tj. o 7,2 %. Struktura tohoto nárůstu znamenala meziročně zvýšení podílu exportu na obrátu o 1,1 bodu na 52,0 %, přičemž krytí importu vývozem meziročně narostlo o 4,6 bodu na 108,2 %. Ve čtvrtém čtvrtletí 2011 se celkový vývoz v meziročním srovnání zvýšil o 9,5 % a dovoz o 4,9 %. V uvedeném období bilanční aktivum meziročně narostlo o 33,3 mld. Kč na 56 905 mil. Kč.

Vývoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 4. čtvrtletí 2011

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Říjen		Listopad		Prosinec	
	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010
Celkový vývoz ČR	254 795	108,7	265 860	109,9	228 555	110,1
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	226 747	106,4	235 932	108,3	197 829	107,9
<i>v tom: EU 27</i>	209 927	106,0	219 019	107,9	181 890	107,5
<i>ostatní země</i>	16 820	111,3	16 913	113,9	15 939	112,6
Rozvojové země	9 158	108,1	8 897	106,5	10 322	108,7
Evropské země s přechodovou ekonomikou	2 169	128,8	2 576	124,7	2 009	100,0
Společenství nezávislých států	13 451	155,0	15 295	138,2	15 172	149,0
Ostatní země¹⁾	3 178	142,3	2 919	121,7	2 970	124,4
Nespecifikováno	91	56,2	242	196,7	251	197,6
Z úhrnu vývoz do zemí OECD	219 264	106,5	228 289	108,5	191 379	108,3

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Poznámka: Veškeré údaje v tabulkách jsou zpracovány z hodnot v korunách a následně zaokrouhleny na tisíce resp. miliony. Z tohoto důvodu nemusí souhlasit součet částí celku s celkovým údajem a mohou se vyskytnout i drobné diference.

V meziročním srovnání zaznamenaly jednotlivé měsíce čtvrtého čtvrtletí rozdílný vývoj vývozu. Zatímco nárůst celkového exportu v relativní poloze vykázal měsíc od měsíce stoupající trend, v absolutní úrovni prosinec vykázal oproti listopadu pokles o 37,3 mld. Kč. Nejvyšší hodnotová úroveň byla přitom dosažena v listopadu ve výši 265,9 mld. Kč a nejnižší v prosinci v rozsahu 228,6 mld. Kč.

Meziroční relativní nárůst vývozu ve čtvrtém čtvrtletí byl zaznamenán ve všech měsících do většiny hlavních skupin zemí, kromě poklesu nespecifikovaného globálu v říjnu a rovnovážného stavu evropských zemí s přechodovou ekonomikou v prosinci. Nejvyšší absolutní úroveň českého exportu bylo přitom dosaženo do zemí s vyspělou ekonomikou v listopadu, a to ve výši 235,9 mld. Kč. Rozhodující podíl na uvedeném výsledku měl přitom vývoz do zemí Evropské unie.

Dovoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 4. čtvrtletí 2011
(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Říjen		Listopad		Prosinec	
	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010
Celkový dovoz ČR	228 203	103,4	246 018	106,1	218 084	105,1
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	169 664	108,8	173 810	106,3	153 147	109,4
<i>v tom: EU 27</i>	152 030	108,9	155 378	106,3	136 399	110,2
ostatní země	17 634	107,9	18 432	105,7	16 748	103,4
Rozvojové země	17 064	97,5	17 714	99,6	16 185	99,3
Evropské země s přechodovou ekonomikou	998	135,6	954	127,9	812	110,2
Společenství nezávislých států	10 672	73,3	17 007	95,9	20 913	121,4
Ostatní země¹⁾	29 217	93,6	35 942	114,3	26 525	81,5
Nespecifikováno	589	73,4	592	81,4	501	68,1
Z úhrnu dovoz ze zemí OECD	170 619	109,0	174 790	106,6	154 485	109,8

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V celkovém dovozu vykázaly všechny měsíce čtvrtého kvartálu meziročně **relativní nárůst**. Největší zvýšení registroval listopad (index 106,1) a nejnižší říjen (index 103,4). Nejvyšší dovoz v absolutní úrovni pak zaznamenal listopad v částce 246,0 mld. Kč a nejnižší prosinec (v rozsahu 218,1 mld. Kč).

V teritoriální struktuře dovozu bylo registrováno meziročně absolutní zvýšení ve všech sledovaných měsících ze zemí s vyspělou ekonomikou a z evropských zemí s přechodovou ekonomikou. Největší relativní nárůst byl přitom zaznamenán z evropských zemí s přechodovou ekonomikou v říjnu s indexem 135,6. Nejvýznamnější hodnotová úroveň dovozu byla však realizována ve všech třech měsících ze zemí s vyspělou ekonomikou, při hlavním podílu zemí Evropské unie. Meziroční pokles ve všech třech měsících zaznamenaly na druhé straně rozvojové země a nespecifikovaný globál. Společenství nezávislých států a ostatní země vykázaly meziroční snížení importu každý ve dvou měsících.

Bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí v jednotlivých měsících 4. čtvrtletí
(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Říjen		Listopad		Prosinec	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Celkový zahraniční obchod ČR	13 694	26 592	9 873	19 842	60	10 471
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	57 272	57 083	54 277	62 122	43 403	44 682
<i>v tom: EU 27</i>	58 499	57 897	56 859	63 641	45 447	45 491
ostatní země	-1 227	-814	-2 583	-1 519	-2 045	-809
Rozvojové země	-9 036	-7 906	-9 425	-8 817	-6 807	-5 863
Evropské země s přechodovou ekonomikou	948	1 171	1 319	1 622	1 273	1 197
Společenství nezávislých států	-5 885	2 779	-6 659	-1 712	-7 042	-5 741
Ostatní země¹⁾	-28 966	-26 039	-29 034	-33 023	-30 157	-23 555
Nespecifikováno	-640	-498	-604	-350	-608	-249
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	49 252	48 645	46 315	53 499	36 015	36 894

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Ve všech třech sledovaných měsících doznala obchodní bilance v meziročním srovnání **nárůst**. V říjnu se meziročně aktivum zvýšilo o 12,9 mld. Kč na 26,6 mld. Kč,

v listopadu o 10,0 mld. Kč na 19,8 mld. Kč a v prosinci narostlo o 10,4 mld. Kč na 10,5 mld. Kč.

Aktivum přitom vyplynulo z obchodu se zeměmi s vyspělou ekonomikou, respektive se zeměmi Evropské unie, i když trvalé pasivum z obchodu s ostatními zeměmi s vyspělou ekonomikou celkové kladné saldo uvedené hlavní skupiny zemí snižovalo. Aktivní bilanci měla ČR ve všech měsících čtvrtého čtvrtletí i z obchodu s evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou (při nevelkém meziročním poklesu kladného salda v prosinci). Se zbývajících třemi hlavními skupinami zemí je sice dlouhodobě zaznamenáváno pasivum, které však bylo většinou meziročně nižší. (U Společenství nezávislých států přešlo pasivum v říjnu meziročně dokonce do aktiva v rozsahu 2,8 mld. Kč.)

Zahraněční obchod podle skupin zemí za 4. čtvrtletí celkem

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Vývoz – říjen až prosinec			Dovoz – říjen až prosinec		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
Celkový zahraniční obchod ČR	683 901	749 210	109,5	660 274	692 305	104,9
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	614 462	660 508	107,5	459 510	496 621	108,1
<i>v tom: EU 27</i>	570 337	610 837	107,1	409 532	443 808	108,4
ostatní země	44 124	49 672	112,6	49 979	52 814	105,7
Rozvojové země	26 319	28 378	107,8	51 587	50 963	98,8
Evropské země s přechodovou ekonomikou	5 758	6 754	117,3	2 218	2 764	124,6
Společenství nezávislých států	29 930	43 918	146,7	49 517	48 592	98,1
Ostatní země¹⁾	7 019	9 067	129,2	95 177	91 684	96,3
Nespecifikováno	412	585	142,0	2 264	1 681	74,2
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	592 891	638 932	107,8	461 308	499 894	108,4

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Celkový vývoz za říjen až prosinec činil 749,2 mld. Kč, když meziročně narostl o 65,3 mld. Kč, tj. o 9,5 %. V dolarovém přepočtu se celkový vývoz zvýšil o 6,3 % a při vyjádření v euru narostl o 7,4 %.

Export za čtvrté čtvrtletí roku 2011 zaznamenal nejvyšší meziroční nárůst do zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 46,0 mld. Kč s indexem 107,5. Rozhodující část tohoto nárůstu byla uskutečněna ve vývozu do zemí Evropské unie (40,5 mld. Kč s indexem 107,1). Do ostatních zemí uvedeného teritoriálního bloku byl nárůst evidován v rozsahu 5,5 mld. Kč při indexu 112,6. Do evropských zemí s přechodovou ekonomikou byl nárůst realizován v částce 1,0 mld. Kč a indexu 117,3. Meziroční zvýšení exportu do rozvojových zemí představovalo 2,1 mld. Kč s indexem 107,8 a do ostatních zemí v částce 2,0 mld. Kč při indexu 129,2. Do Společenství nezávislých států meziroční nárůst vývozu byl zaznamenán ve výši 14,0 mld. Kč s indexem 146,7.

Celkový dovoz ve čtvrtém čtvrtletí 2011 činil 692,3 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 32,0 mld. Kč, tj. o 4,9 %. V USD vykázal meziroční nárůst o 1,8 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 2,7 %.

V meziročním srovnání se import absolutně zvýšil ze dvou hlavních skupin zemí. Více ze zemí s vyspělou ekonomikou, u nichž byl meziroční nárůst uskutečněn ve výši 37,1 mld. Kč s indexem 108,1. Z této částky připadlo na nárůst dovozu ze zemí Evropské unie 34,3 mld. Kč při indexu 108,4 a z ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny zvýšení

představovalo 2,8 mld. Kč (index 105,7). Menší meziroční nárůst dovozu byl realizován z evropských zemí s přechodovou ekonomikou, a to v částce 546 mil. Kč při indexu 124,6. Větší propad byl současně zaznamenán z ostatních zemí, a to ve výši 3,5 mld. Kč při indexu 96,3 a také ze Společenství nezávislých států, a to v částce 0,9 mld. Kč (s indexem 98,1). Meziroční snížení importu, které bylo evidováno z rozvojových zemí, představovalo 0,6 mld. Kč a index 98,8.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí za 4. čtvrtletí celkem

Skupina zemí, země	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011
Celkový zahraniční obchod ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	23 627	56 905
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	89,8	88,2	69,6	71,7	154 952	163 887
<i>v tom:</i> EU 27	83,4	81,5	62,0	64,1	160 805	167 029
ostatní země	6,4	6,6	7,6	7,6	-5 855	-3 142
Rozvojové země	3,8	3,8	7,8	7,4	-25 268	-22 585
Evropské země s přechodovou ekonomikou	0,8	0,9	0,3	0,4	3 540	3 990
Společenství nezávislých států	4,4	5,9	7,5	7,0	-19 587	-4 674
Ostatní země¹⁾	1,0	1,2	14,4	13,2	-88 158	-82 617
Nespecifikováno	0,1	0,1	0,3	0,2	-1 852	-1 096
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	86,7	85,3	69,9	72,2	131 583	139 038

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V **teritoriální struktuře vývozu** za říjen až prosinec 2011 meziročně klesl podíl zemí s vyspělou ekonomikou o 1,6 bodu na 88,2 %, při stagnaci rozvojových zemí a nespecifikovaného globálu. Zbývající hlavní teritoriální skupiny své podíly meziročně zvýšily.

Na **souhrnném českém dovozu** meziročně zvýšily svůj podíl země s vyspělou ekonomikou, a to o 2,1 bodu na 71,7 % a podíl evropských zemí s přechodovou ekonomikou na celkovém českém dovozu narostl o 0,1 bodu na 0,4 %. Zbývající skupiny zemí svůj podíl na celkovém importu snížily.

Zahraněční obchod podle zbožových skupin za 4. čtvrtletí celkem

(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Vývoz – říjen až prosinec			Dovoz – říjen až prosinec		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
0 až 9 zboží celkem	683 901	749 210	109,5	660 274	692 305	104,9
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	21 297	25 995	122,1	30 289	33 108	109,3
1 Nápoje a tabák	3 898	4 416	113,3	4 035	4 810	119,2
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	18 473	18 692	101,2	16 979	18 391	108,3
3 Minerální paliva a maziva	28 288	28 509	100,8	61 449	71 890	117,0
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	907	1 555	171,4	1 006	1 640	163,0
5 Chemikálie	41 964	43 995	104,8	65 477	73 075	111,6
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	111 227	126 698	113,9	112 639	118 045	104,8
7 Stroje a dopravní prostředky	380 135	411 847	108,3	300 836	299 756	99,6
8 Různé hotové výrobky	76 833	86 614	112,7	66 723	69 961	104,9
9 Nespecifikováno	881	889	100,9	842	1 629	193,5

V exportu za říjen až prosinec zaznamenaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst. Největší meziroční absolutní zvýšení registrovaly stroje a dopravní prostředky v částce 31,7 mld. Kč s indexem 108,3. Značnější nárůst evidovalo i průmyslové zboží podle druhu materiálu, a to v rozsahu 15,5 mld. Kč při indexu 113,9 a různé hotové výrobky v částce 9,8 mld. Kč s indexem 112,7, dále pak potraviny a živá zvířata (4,7 mld. Kč, index 122,1) a chemikálie (2,0 mld. Kč, index 104,8). Zbývající zbožové skupiny zaznamenaly zvýšení od 8,0 mil. Kč do 648 mil. Kč.

V dovozu za říjen až prosinec registrovaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst, kromě strojů a dopravních prostředků, které evidovaly meziroční pokles o 1,1 mld. Kč při indexu 99,6. Největší zvýšení na druhé straně vykázala minerální paliva a maziva (10,4 mld. Kč, index 117,0) a dále pak chemikálie (7,6 mld. Kč, index 111,6), průmyslové zboží podle druhu materiálu (5,4 mld. Kč s indexem 104,8), různé hotové výrobky (3,2 mld. Kč při indexu 104,9), potraviny a živá zvířata (2,8 mld. Kč, index 109,3) a suroviny nepoživatelné, bez paliv (1,4 mld. Kč, index 108,3). Zbývající zbožové skupiny vykázaly zvýšení od 0,6 do 0,8 mld. Kč.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin za 4. čtvrtletí celkem
(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011	10. - 12. 2010	10. - 12. 2011
0 až 9 zboží celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	23 627	56 905
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	3,1	3,5	4,6	4,8	-8 992	-7 113
1 Nápoje a tabák	0,6	0,6	0,6	0,7	-137	-394
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	2,7	2,5	2,6	2,7	1 494	301
3 Minerální paliva a maziva	4,1	3,8	9,3	10,4	-33 161	-43 380
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,1	0,2	0,2	0,2	-99	-85
5 Chemikálie	6,1	5,9	9,9	10,6	-23 513	-29 081
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	16,3	16,9	17,1	17,1	-1 412	8 653
7 Stroje a dopravní prostředky	55,6	55,0	45,6	43,3	79 299	112 091
8 Různé hotové výrobky	11,2	11,6	10,1	10,1	10 110	16 653
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,2	39	-740

Ve zbožové struktuře vývozu za říjen až prosinec 2011 snížily v meziročním srovnání své postavení čtyři zbožové skupiny, největší pak stroje a dopravní prostředky o 0,6 bodu na 55,0 % celkového vývozu. Na druhé straně (při stagnaci nespecifikovaného globálu a nápojů a tabáku) zaznamenaly nárůst rovněž čtyři zbožové skupiny. Největší zvýšení mezi nimi pak vykázalo průmyslové zboží podle druhu materiálu, a to o 0,6 bodu na 16,9 % celkového českého vývozu.

V dovozu za čtvrté čtvrtletí roku 2011 meziročně narostl podíl šesti zbožových skupin; největší nárůst přitom vykázala minerální paliva a maziva, zvýšením o 1,1 bodu (z 9,3 % na 10,4 %). Naopak, snížení registrovaly pouze stroje a dopravní prostředky z 45,6 % na 43,3 % celkového českého dovozu. Tři zbožové skupiny na svém podílu meziročně stagnovaly.

Celková obchodní bilance za říjen až prosinec 2011 skončila aktivním saldem ve výši 56,9 mld. Kč, což představovalo oproti stejnému období roku 2010 zvýšení o

33,3 mld. Kč. Nejvyšší kladné saldo bylo zaznamenáno v říjnu ve výši 26,6 mld. Kč (při nárůstu proti stejnému měsíci roku 2010 o 12,9 mld. Kč).

Bilanční aktivum za čtvrté čtvrtletí v amerických dolarech bylo zaznamenáno ve výši 3 060 mil. USD a kladné saldo vyjádřené v euru bylo vykázáno částkou 2 260 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo za čtvrté čtvrtletí evidováno kladné saldo se dvěma z pěti hlavních skupin zemí. Země s vyspělou ekonomikou zaznamenaly aktivum ve výši 163,9 mld. Kč při meziročním zvýšení kladného salda o 8,9 mld. Kč. Na pozitivní výsledek měly vliv jak země Evropské unie (při meziročním zvýšení aktivního salda o 6,2 mld. Kč na 167,0 mld. Kč), tak i ostatní země uvedené teritoriální skupiny, které zaznamenaly pokles bilančního schodku o 2,7 mld. Kč na 3,1 mld. Kč. S evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou se kladné saldo v meziročním srovnání zvýšilo o 450 mil. Kč na 4,0 mld. Kč. Bilanční schodek se Společenstvím nezávislých států meziročně klesl o 14,9 mld. Kč na 4,7 mld. Kč. Z obchodu s rozvojovými zeměmi se pasivum meziročně snížilo o 2,7 mld. Kč na 22,6 mld. Kč a s ostatními státy záporné saldo rovněž kleslo, a to o 5,5 mld. Kč na 82,6 mld. Kč.

Z pohledu zbožové struktury se na celkovém meziročním nárůstu kladného salda za říjen až prosinec roku 2011 nejvíce podílely stroje a dopravní prostředky výraznějším zvýšením aktiva o 32,8 mld. Kč na 112,1 mld. Kč, průmyslové zboží podle druhu materiálu přechodem z pasiva do aktiva v částce 10,1 mld. Kč na 8,7 mld. Kč, různé hotové výrobky nárůstem aktivního salda o 6,5 mld. Kč na celkových 16,7 mld. Kč a potraviny a živá zvířata snížením pasiva o 1,9 mld. Kč na záporné saldo ve výši 7,1 mld. Kč v kumulaci za říjen až prosinec 2011.

X X X

Za celý rok 2011 dosáhl podle předběžných údajů Českého statistického úřadu (vč. dopočtů) obrat zahraničního obchodu v běžných cenách 5 540,8 mld. Kč, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 596,5 mld. Kč, tj. o 12,1 %. Struktura tohoto nárůstu znamenala změnu poměru mezi vývozem a dovozem, když oproti podílu 51,2 % za rok 2010 se zvýšil podíl exportu na obratu v roce 2011 na 51,7 %, tj. o 0,5 procentního bodu, přičemž krytí dovozu vývozem meziročně narostlo o 2,2 bodu na 107,2 %.

Zboží s vyšší přidanou hodnotou, tj. středně a vysoce složitě strojírenské a elektrotechnické výrobky spolu s ostatními finálními produkty, dosáhlo za období leden až prosinec 2011 podílu 65,09 % na celkovém vývozu (při meziročním poklesu o 0,36 procentního bodu) a 57,84 % na celkovém českém dovozu, což znamenalo meziroční snížení o 1,26 bodu.

Vývoz zbožových položek patřících do **High Technology Products (HT)** zaznamenal v roce 2011 podíl na celkovém exportu ve výši 16,7 % (při meziročním nárůstu o 0,3 procentního bodu) a na celkovém dovozu 18,2 %, což představovalo meziroční pokles o 1,7 bodu.

V **dovozu dle užití** největší podíl nadále zaznamenávalo výrobní užití, a to ve výši 49,40 %. Následovalo investiční užití s 30,06 % a osobní spotřeba s 20,54 %.

Zahraniční obchod podle skupin zemí (v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Vývoz – leden až prosinec			Dovoz – leden až prosinec		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
Celkový zahraniční obchod ČR	2 532 797	2 866 123	113,2	2 411 556	2 674 696	110,9
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	2 284 640	2 564 432	112,2	1 722 116	1 908 275	110,8
<i>v tom:</i> EU 27	2 126 339	2 376 844	111,8	1 527 883	1 706 488	111,7
ostatní země	158 301	187 588	118,5	194 233	201 787	103,9
Rozvojové země	100 631	107 205	106,5	187 182	194 644	104,0
Evropské země s přechodovou ekonomikou	20 226	24 862	122,9	7 396	11 518	155,7
Společenství nezávislých států	100 599	136 244	135,4	184 682	212 866	115,3
Ostatní země¹⁾	25 049	31 507	125,8	301 287	340 234	112,9
Nespecifikováno	1 652	1 873	113,4	8 893	7 159	80,5
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	2 208 363	2 482 729	112,4	1 724 102	1 908 685	110,7

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Celkový vývoz v roce 2011 činil 2 866,1 mld. Kč a meziročně narostl o 333,3 mld. Kč, tj. o 13,2 %. V dolarovém přepočtu se celkový vývoz zvýšil o 21,9 % a při vyjádření v euru o 16,2 %.

Vývoz za celý rok 2011 zaznamenal meziroční nárůst do všech hlavních skupin zemí. Podstatné meziroční hodnotové zvýšení vývozu bylo uskutečněno ve vztahu k zemím s vyspělou ekonomikou, a to o 279,8 mld. Kč při indexu 112,2, když rozhodující část tohoto nárůstu ve výši 250,5 mld. Kč (index 111,8) byla zaznamenána do zemí Evropské unie. Do ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny se export meziročně zvýšil o 29,3 mld. Kč s indexem 118,5. Do evropských zemí s přechodovou ekonomikou vývoz narostl o 4,6 mld. Kč (index 122,9), do Společenství nezávislých států se export meziročně zvýšil o 35,6 mld. Kč s indexem 135,4 a do rozvojových zemí narostl o 6,6 mld. Kč (index 106,5). Do ostatních zemí bylo pak registrováno meziroční zvýšení vývozu o 6,5 mld. Kč při indexu 125,8.

Z jednotlivých zemí, které měly dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu, nejvýznamnější meziroční relativní nárůst exportu (nad 100 %) byl dosažen do Jižní Koreje (index 153,4), Ruska (index 137,6), na Ukrajinu (index 136,7) a do Číny (index 127,3). Hlavními zahraničními partnery z hlediska hodnotového objemu exportu přitom byly: Německo, Slovensko, Polsko, Francie a Rakousko.

Celkový dovoz v roce 2011 činil 2 674,7 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 263,1 mld. Kč, tj. o 10,9 %. V USD vykázal meziroční nárůst o 19,6 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 13,8 %.

V meziročním srovnání import vzrostl ze všech hlavních skupin zemí (kromě nespecifikovaného globálu). Největší nárůst byl zaznamenán ze zemí s vyspělou ekonomikou, z nichž se dovoz meziročně zvýšil o 186,2 mld. Kč s indexem 110,8. Na nárůst dovozu ze zemí Evropské unie přitom připadlo 178,6 mld. Kč při indexu 111,7, zatímco z ostatních zemí

uvedené teritoriální skupiny se dovoz zvýšil o 7,6 mld. Kč s indexem 103,9. Druhý nejvyšší meziroční absolutní nárůst importu byl realizován z ostatních zemí v rozsahu 38,9 mld. Kč a s indexem 112,9. Další nárůst dovozu byl registrován ze Společenství nezávislých států, a to ve výši 28,2 mld. Kč při indexu 115,3. Z rozvojových zemí se dovoz meziročně zvýšil o 7,5 mld. Kč při indexu 104,0 a z evropských zemí s přechodovou ekonomikou se import navýšil v rozsahu 4,1 mld. Kč s indexem 155,7.

Z jednotlivých zemí, které měly dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu největší relativní nárůst dovozu byl realizován z Rumunska (index 131,4), Turecka (index 123,9) a ze Slovenska (index 120,5). Největší pokles byl přitom zaznamenán z Thajska s indexem 78,4. Hlavními zahraničními partnery z hlediska hodnotového objemu dovozu přitom byly: Německo, Čína, Polsko, Slovensko a Rusko.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí

Skupina zemí, země	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011
Celkový zahraniční obchod ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	121 241	191 427
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	90,2	89,5	71,4	71,3	562 524	656 157
<i>v tom:</i> EU 27	84,0	82,9	63,4	63,8	598 456	670 356
ostatní země	6,2	6,6	8,0	7,5	-35 932	-14 199
Rozvojové země	4,0	3,7	7,8	7,3	-86 551	-87 439
Evropské země s přechodovou ekonomikou	0,8	0,9	0,3	0,4	12 830	13 344
Společenství nezávislých států	4,0	4,8	7,7	8,0	-84 083	-76 622
Ostatní země¹⁾	1,0	1,1	12,5	12,7	-276 238	-308 727
Nespecifikováno	0,1	0,1	0,4	0,3	-7 241	-5 286
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	87,2	86,6	71,5	71,4	484 261	574 044

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V teritoriální struktuře za leden až prosinec 2011 **ve vývozu** meziročně klesl podíl zemí s vyspělou ekonomikou o 0,7 bodu na 89,5 % a podíl rozvojových zemí se snížil na 3,7 %, tj. o 0,3 bodu. Zbývající skupiny zemí své podíly meziročně zvýšily při stagnaci nespecifikovaného globálu.

Na souhrnném českém dovozu se meziročně zvýšila účast tří sledovaných skupin zemí, přičemž největší nárůst zaznamenalo Společenství nezávislých států s přírůstkem 0,3 bodu na 8,0 % celkového dovozu. Sníženou účast na českém importu vykázaly na druhé straně dvě zbožové skupiny a nespecifikovaný globál. Z nich větší pokles zaznamenaly rozvojové země, a to o 0,5 bodu na 7,3 % celkového českého dovozu.

Sousední země (Německo, Slovensko, Rakousko, Polsko) se v období leden až prosinec 2011 podílely na českém vývozu 52,1 % a na českém dovozu 41,1 %. Z jednotlivých zemí se na obratu českého zahraničního obchodu nejvíce účastnily: Německo s 29,0 % (beze změny proti stejnému období roku 2010) a Slovensko se 7,4 % (nárůst proti stejnému období roku 2010 o 0,5 bodu).

Zahraniční obchod podle zbožových skupin
(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Vývoz – leden až prosinec			Dovoz – leden až prosinec		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
0 až 9 zboží celkem	2 532 797	2 866 123	113,2	2 411 557	2 674 696	110,9
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	76 266	91 426	119,9	112 559	122 255	108,6
1 Nápoje a tabák	16 781	17 273	102,9	14 373	16 377	113,9
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	75 908	80 919	106,6	64 648	80 321	124,2
3 Minerální paliva a maziva	93 874	107 419	114,4	231 447	283 162	122,3
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	4 592	4 772	103,9	4 073	5 841	143,4
5 Chemikálie	164 213	180 784	110,1	257 351	292 746	113,8
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	435 348	507 616	116,6	430 281	486 089	113,0
7 Stroje a dopravní prostředky	1 382 306	1 560 253	112,9	1 046 030	1 118 667	106,9
8 Různé hotové výrobky	280 531	312 178	111,3	247 443	263 847	106,6
9 Nespecifikováno	2 978	3 483	117,0	3 352	5 391	160,8

V exportu za leden až prosinec 2011 zaznamenaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst. Nejvyšší meziroční hodnotové zvýšení vývozu vykázaly stroje a dopravní prostředky o 177,9 mld. Kč (index 112,9), průmyslové zboží podle druhu materiálu o 72,3 mld. Kč (index 116,6), různé hotové výrobky o 31,6 mld. Kč s indexem 111,3 a dále pak chemikálie o 16,6 mld. Kč při indexu 110,1, potraviny a živá zvířata (15,2 mld. Kč, index 119,9), minerální paliva a maziva (13,5 mld. Kč, index 114,4) a suroviny nepoživatelné, bez paliv (5,0 mld. Kč, index 106,6). Z hodnotově významnějších položek SITC se v meziročním srovnání (nad 100 %) výrazněji zvýšil export elektrického proudu s indexem 130,5. Největší meziroční absolutní nárůst vývozu byl pak realizován silničními vozidly, a to v částce 55,7 mld. Kč a elektrickými zařízeními, přístroji a spotřebiči v úrovni 28,0 mld. Kč.

Rovněž v celkovém importu za leden až prosinec 2011 zaznamenaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst. Největší hodnotové zvýšení registrovaly stroje a dopravní prostředky, a to v částce 72,6 mld. Kč s indexem 106,9, průmyslové zboží podle druhu materiálu v rozsahu 55,8 mld. Kč při indexu 113,0, minerální paliva a maziva v částce 51,7 mld. Kč s indexem 122,3, chemikálie (35,4 mld. Kč, index 113,8), různé hotové výrobky (16,4 mld. Kč, index 106,6) a suroviny nepoživatelné, bez paliv (15,7 mld. Kč při indexu 124,2). Z hodnotově významnějších položek SITC vykázal značnější meziroční relativní zvýšení importu (nad 100 %) elektrický proud s indexem 151,8. Největší meziroční absolutní nárůst v úrovni 26,2 mld. Kč zaznamenala ropa a ropné výrobky, silniční vozidla v částce 24,0 mld. Kč, železo a ocel v rozsahu 20,8 mld. Kč a stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu v hodnotě 20,0 mld. Kč.

Ve zbožové struktuře vývozu za leden až prosinec 2011 zvýšily v meziročním srovnání své postavení dvě zbožové skupiny, a to průmyslové zboží podle druhu materiálu o 0,5 bodu na 17,7 % a potraviny a živá zvířata o 0,2 bodu na 3,2 % celkového vývozu. Meziročně na svém podílu stagnovala minerální paliva a maziva, živočišné a rostlinné oleje a tuky a nespecifikovaný globál. Zbývající skupiny svůj podíl na českém vývozu snížily.

V dovozu za celý rok 2011 meziročně poklesl podíl tří zbožových skupin a nárůst zaznamenalo pět zbožových kategorií při stagnaci nápojů a tabáku a živočišných a rostlinných olejů a tuků. Největší nárůst vykázala minerální paliva a maziva, a to o 1,0 bodu na 10,6 %, a to o 1,0 bodu na 10,6 %.

zatímco nejvýraznější pokles zaznamenaly stroje a dopravní prostředky o 1,6 bodu na 41,8 % souhrnného importu.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin
(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011	1. - 12. 2010	1. - 12. 2011
0 až 9 zboží celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	121 240	191 427
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	3,0	3,2	4,7	4,6	-36 293	-30 829
1 Nápoje a tabák	0,7	0,6	0,6	0,6	2 408	896
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	3,0	2,8	2,7	3,0	11 260	598
3 Minerální paliva a maziva	3,7	3,7	9,6	10,6	-137 573	-175 743
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,2	0,2	0,2	0,2	519	-1 069
5 Chemikálie	6,5	6,3	10,7	10,9	-93 138	-111 962
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	17,2	17,7	17,8	18,2	5 067	21 527
7 Stroje a dopravní prostředky	54,6	54,4	43,4	41,8	336 276	441 586
8 Různé hotové výrobky	11,1	10,9	10,3	9,9	33 088	48 331
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,2	-374	-1 908

Celková obchodní bilance za leden až prosinec 2011 skončila aktivním saldem ve výši 191,4 mld. Kč, což byl o 70,2 mld. Kč lepší výsledek než ve stejném období roku 2010.

Kladné saldo přitom zaznamenaly všechny měsíce roku 2011, přičemž největší aktivum bylo realizováno v říjnu v částce 26,6 mld. Kč a naopak nejnižší bilanční výsledek byl zaznamenán v srpnu v rozsahu 883 mil. Kč.

Kladné saldo ve výši 10 780 mil. USD se meziročně zvýšilo o 4 360 mil. USD a aktivum vyjádřené v eurech částkou 7 776 mil. EUR doznalo meziročního nárůstu o 3 001 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo v roce 2011 evidováno kladné saldo se zeměmi s vyspělou ekonomikou, a to v částce 656,2 mld. Kč při meziročním nárůstu aktiva o 93,6 mld. Kč. Na tomto zvýšení měly zásluhu výsledky obchodu se zeměmi Evropské unie meziročním nárůstem kladného salda o 71,9 mld. Kč, zatímco s ostatními zeměmi s vyspělou ekonomikou byl zaznamenán pokles pasiva o 21,7 mld. Kč. Kladné saldo vyplynulo také z obchodu s evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou, a to ve výši 13,3 mld. Kč, při meziročním zlepšení o 0,5 mld. Kč. Záporné saldo z obchodu se Společenstvím nezávislých států meziročně kleslo, a to o 7,5 mld. Kč na 76,6 mld. Kč. Zvýšení bilančního schodku však vykázal v meziročním srovnání obchod s ostatními zeměmi (o 32,5 mld. Kč na 308,7 mld. Kč v kumulaci za leden až prosinec 2011). Pasivum z obchodu s rozvojovými zeměmi ve výši 87,4 mld. Kč za celý rok 2011 meziročně narostlo o 888 mil. Kč.

V poměru k jednotlivým zemím registrovala ČR za rok 2011 největší bilanční propad s Čínou (303,8 mld. Kč při meziročním zvýšení o 31,2 mld. Kč), Ruskem (50,1 mld. Kč při meziročním zlepšení o 12,7 mld. Kč), Japonskem (44,4 mld. Kč, při meziročním snížení o 4,2 mld. Kč), Jižní Koreou (39,9 mld. Kč, zhoršení o 4,5 mld. Kč) a Thajskem (21,4 mld. Kč, meziroční zlepšení o 6,9 mld. Kč). Naproti tomu nejvyšší aktivní bilanci vykázala Česká republika z obchodu s Německem (237,7 mld. Kč při meziročním

zvýšení aktiva o 32,1 mld. Kč), Slovenskem (105,3 mld. Kč, nárůst aktiva o 14,0 mld. Kč), Velkou Británií (79,1 mld. Kč, při meziročním zvýšení kladného salda o 3,3 mld. Kč), Francií (69,5 mld. Kč, při meziročním nárůstu aktiva o 14,1 mld. Kč) a Rakouskem (41,9 mld. Kč, zlepšení o 3,5 mld. Kč).

Z pohledu zbožové struktury výrazně zlepšující se meziroční tendenci zaznamenala zejména bilance strojů a dopravních prostředků, a to nárůstem aktiva o 105,3 mld. Kč na 441,6 mld. Kč. Pozitivní vliv na celkovou bilanci mělo i meziroční zvýšení kladného salda průmyslového zboží podle druhu materiálu o 16,5 mld. Kč na celkových 21,5 mld. Kč a rovněž nárůst aktiva o 15,2 mld. Kč na 48,3 mld. Kč různých hotových výrobků. Kladný vliv mělo i meziroční snížení pasiva o 5,5 mld. Kč zbožové skupiny potravin a živých zvířat. Tyto pozitivní vlivy byly na druhé straně snižovány nárůstem pasivních sald anebo poklesem aktiv některých dalších zbožových skupin. Mezi ně patřila zejména minerální paliva a maziva meziročním nárůstem pasiva o 38,2 mld. Kč (na 175,7 mld. Kč), chemikálie zvýšením záporného salda o 18,8 mld. Kč (na 111,9 mld. Kč) a suroviny nepoživatelné, bez paliv poklesem aktiva o 10,7 mld. Kč (na kladné saldo ve výši 0,6 mld. Kč).

Zbožové skupiny 1, 2, 6, 7 a 8 vytvořily za období leden až prosinec 2011 společný přebytek ve výši 512,9 mld. Kč, na rozdíl od skupin 0, 3, 4, 5 a 9, které byly pasivní v celkové částce 321,5 mld. Kč.

Ke zlepšení obchodní bilance za leden až prosinec 2011 nejvíce přispěly bilančními přebytky (nad 15,0 mld. Kč) **tyto položky:** silniční vozidla (281,6 mld. Kč), stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu (60,1 mld. Kč), kovové výrobky (42,7 mld. Kč), různé výrobky (40,3 mld. Kč), výrobky z pryže (24,2 mld. Kč), kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat (24,1 mld. Kč), zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukci zvuku (23,2 mld. Kč), nábytek a jeho díly (22,0 mld. Kč), elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče (18,4 mld. Kč), výrobky z nekovových nerostů (18,3 mld. Kč) a strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu (16,2 mld. Kč).

Naopak, na bilančním schodku za rok 2011 se (nad 15,0 mld. Kč) **hlavně podílely:** ropa a ropné výrobky (117,2 mld. Kč), topný plyn zemní i průmyslově vyráběný (78,0 mld. Kč), léčiva a farmaceutické výrobky (42,7 mld. Kč), neželezné kovy (39,1 mld. Kč), železo a ocel (27,3 mld. Kč), plasty v prvotní formě (23,0 mld. Kč) a zelenina a ovoce (20,5 mld. Kč).

Vývozní **ceny** měřené výběrovým indexem (včetně kurzového pohybu) za leden až listopad 2011 oproti stejnému období roku 2010 se v průměru zvýšily o 1,6 %, zatímco dovozní ceny v průměru narostly o 4,2 %. Směnné relace tak dosáhly negativní hodnoty 97,5.

Vývozní ceny v lednu až listopadu 2011 v průměru meziročně narostly u osmi zbožových skupin, nejvíce pak u minerálních paliv a maziv o 13,7 %. Pokles zaznamenaly pouze stroje a dopravní prostředky, a to o 2,8 %.

Dovozní ceny doznaly celkový nárůst o 4,2 %, zejména vlivem zbožové kategorie živočišných a rostlinných olejů a tuků, jejichž ceny se meziročně výrazně zvýšily, a to o 30,1 %, dále minerálních paliv a maziv (+24,5 %) a surovin nepoživatelných, bez paliv (+24,3 %). Pokles vykázaly stroje a dopravní zařízení (na 97,1 %) a průmyslové spotřební zboží (na 98,3 %).

PRAMEN: DATA ČSÚ A MPO ČR